

OBSAH

PREDSTOV	9
PREDSTOV K 2. VYDANIU	10
PRVÁ ČASŤ: ZÁKLADNÉ OTÁZKY DIDAKTIKY	
1. ÚVOD	13
1.1 Prečo a načo potrebujeme teóriu didaktiky?	13
1.2 Definície	16
1.3 Možnosti systematického opisu teórie didaktiky	19
1.3.1 Rozlišovanie podľa predmetu	20
1.3.2 Rozdelenie podľa chápania teórie	23
1.3.3 Rozdiel medzi teóriou a metateóriou didaktiky	25
1.4 Kedy je didaktika „úplná?“ O štruktúre teórie didaktiky	27
1.4.1 Pragmatická štruktúra	28
1.4.2 Legitimačná štruktúra	32
1.4.3 Paradigmatická štruktúra	36
1.4.4 Štruktúra a úplnosť didaktiky	40
2. VŠEOBECNÁ A ŠPECIÁLNA DIDAKTIKA	46
2.1 Základné črty všeobecnej didaktiky	46
2.2 Všeobecná didaktika a didaktika predmetu	50
3. SVIATOČNÁ DIDAKTIKA VERZUS DIDAKTIKA VŠEDNÉHO DŇA	55
3.1 Všedný deň učiteľa a didaktická teória	55
3.2 Žiak a didaktika	58
3.3 O charaktere teórie	59
<i>Odbočenie: Teória — metateória</i>	60
4. VŠEOBECNÁ DIDAKTIKA V MINULOSTI A DNES — PREHĽAD	67
4.1 Historické východiská	67
4.1.1 Didaktika ako umenie učiť	68
4.1.2 Didaktika ako veda o vyučovaní	69
4.1.3 Didaktika ako veda o vzdelávaní	70
4.1.4 Didaktika ako program	71
4.2 Súčasné východiská	71
5. O ZMENÁCH V SÚČASNEJ DIDAKTIKE — STRUČNÝ PREHĽAD	75
5.1 Didaktika šesdesiatych rokov	75
5.2 Didaktika v období zmien (sedemdesiate roky)	78
5.3 Didaktika osiemdesiatych rokov	81

DRUHÁ ČASŤ: POZÍCIE A ŠTRUKTÚRY V SÚČASNEJ DIDAKTIKE

6. DIDAKTIKA ORIENTOVANÁ NA VZDELÁVANIE	89
6.1 Pôvod teórie vzdelávania	89
6.2 Stará koncepcia: Didaktika v užšom zmysle	95
6.2.1 Vymedzenie	95
6.2.2 Teoretické objasnenie: koncepcia kategoriálneho vzdelávania	96
6.2.3 Didaktická teória v „užšom zmysle“ — teória elementárneho	98
6.2.4 Didaktická analýza	103
6.2.5 Zhrnutie a kritické zhodnotenie	105
6.3 Nová koncepcia: kriticko-konštruktívna didaktika	107
6.3.1 Vývin	107
6.3.2 Didaktika ako kriticko-konštruktívna teória	109
6.3.3 Perspektívna schéma plánovania vyučovania	115
6.3.4 Zhrnutie a kritické zhodnotenie	118
7. DIDAKTIKA UČENIA	123
7.1 Stará koncepcia: „berlínsky model“	123
7.1.1 Didaktika ako teória a veda	123
7.1.2 Teória učenia a učenia sa	125
7.1.3 Rozhodovací model	129
7.1.4 Zhrnutie a kritika	135
7.2 Nová koncepcia: „hamburský model“ (SCHULZ)	138
7.2.1 Vývin	138
7.2.2 Teória o emancipačno-relevantnej, profesionálnej pedagogickej činnosti	139
7.2.3 Model činnosti	142
7.2.4 Zhrnutie a kritické zhodnotenie	146
8. INFORMAČNO-KYBERNETICKÁ DIDAKTIKA	149
8.1 Vymedzenie predmetu	150
8.2 Úloha	152
8.3 Regulačný okruh v didaktike	153
8.4 Vymedzenie ciela	155
8.5 Teória redundancie vyučovania	158
8.6 Zhrnutie a kritické zhodnotenie	160
9. KRITICKO-KOMUNIKATÍVNA DIDAKTIKA	165
9.1 „Komunikatívnosť“ a „kritickosť“ — dva určujúce základy novej didaktickej teórie	165
9.2 Komunikatívna úloha didaktiky	170
9.3 „Kritická“ úloha didaktiky	172
9.4 Zhrnutie a kritické zhodnotenie	174
10. CURRICULÁRNE HNUTIE	180
10.1 Postavenie a funkcia učebného cieľa	181
10.1.1 Priorita učebných cieľov	182
10.1.2 Hierarchia učebných cieľov	183

10.1.3 Kontrola učebných cieľov	186
<i>Odbočenie: Učenie a správanie</i>	187
10.2 Curriculárna teória	189
10.2.1 Curriculum verzus učebný plán	189
10.2.2 Východiská curriculárnej teórie	191
10.3 Teória cieľovo orientovaného vyučovania	193
10.3.1 Účelovo-racionálne plánovanie vyučovania	194
10.3.2 Operacionálna definícia učebného cieľa	195
10.4 Zhrnutie a kritické zhodnotenie	195